

Številka: 007-1597/2012/1
Datum: 14.1.2013

Zadeva: solidarnostna pomoč – pojasnilo

V zvezi z vprašanji glede upravičenosti do solidarnostne pomoči za javne uslužbence v državnih organih in v upravah lokalnih skupnosti posredujemo naslednje pojasnilo:

Ministrstvo za pravosodje in javno sicer ni pristojno za razlago določb kolektivnih pogodb, ne glede na to pa v nadaljevanju pojasnjujemo ureditev pravice do solidarnostne pomoči kot podlago in strokovno pomoč pristojnim službam in predstojnikom za odločanje o upravičenosti do izplačila solidarnostne pomoči.

Zakon o uravnoveženju javnih financ (Uradni list RS, št. 40/2012) v 178. členu res ureja solidarnostno pomoč, vendar pa so bili po sprejemu zakona sklenjeni aneksi h kolektivnim pogodbam dejavnosti in poklicev in objavljeni v Uradnem listu RS, št. 40/2012, ki za javne uslužbence urejajo povračila stroškov in druge prejemke iz delovnega razmerja, med ostalimi tudi solidarnostno pomoč.

Vsi aneksi solidarnostno pomoč urejajo v enakem besedilu, tudi Aneks h Kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti (Uradni list RS, št. 40/2012), ki velja za javne uslužbence v državnih organih, v upravah lokalnih skupnosti in v tistih javnih agencijah, javnih skladih in javnih zavodih, za katere solidarnostne pomoči ne ureja kolektivna pogodba dejavnosti ali poklica, in ki v 13. členu določa:

(solidarnostna pomoč)

- (1) Delodajalec je dolžan izplačati javnemu uslužbencu solidarnostno pomoč v višini 577,51 EUR v primerih in po postopku, določenem v kolektivni pogodbi.
- (2) Do izplačila solidarnostne pomoči je upravičen javni uslužbenec, če njegova osnovna plača v mesecu, ko se je zgodil primer, ne presega oziroma ne bi presegala višine minimalne plače. V primeru požara in naravne nesreče, kot jih določajo predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, omejitve iz prejšnjega stavka ne veljajo.

- (3) Javni uslužbenec lahko vloži zahtevo za izplačilo solidarnostne pomoči v roku 60 dni od nastanka primera oziroma od trenutka, ko je bil zahtevo zmožen vložiti.

Glede na vsebino člena je treba za pravilno ravnanje ob preverjanju izpolnjevanja pogoja za izplačilo solidarnostne pomoči upoštevati še določbe Kolektivne pogodbe za negospodarske dejavnosti (KPND) in razlage KPND, ki določa primere, v katerih javnemu uslužbencu v državnih organih in v upravah lokalnih skupnosti pripada solidarnostna pomoč, pri čemer pa je treba upoštevati tudi pogoje, ki jih določa navedeni člen aneksa h KPND.

KPND torej v 4. točki 40. člena določa, da javnemu uslužbencu pripada solidarnostna pomoč v naslednjih primerih:

- **smrt delavca ali ožjega družinskega člana**, pri čemer se pod pojmom ožjega družinskega člana razumejo člani družine, kot jo razume zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih: zakonec, tudi izven zakonski partner, in otroci, tudi izven zakonski, ter posvojenci, ki jih je delavec po zakonu dolžan preživljati in jih je tudi dejansko preživljal; v primeru smrti delavca so upravičeni do solidarnostne pomoči le ožji družinski člani,
- **težja invalidnost**, pri čemer javnemu uslužbencu za ta primer pripada solidarnostna pomoč samo enkrat in to ob priznanju težje invalidnosti (pomeni invalidnost II. ali III. kategorije, ob invalidnosti I. kategorije pa javnemu uslužbencu preneha pogodba o zaposlitvi zaradi invalidske upokojitve in mu torej solidarnostna pomoč ne pripada),
- **daljša bolezen**, zaradi katere je javni uslužbenec začasno nezmožen za delo, kar je potrebno v vsakem primeru izkazati s potrdilom pristojnega zdravnika oziroma zdravniške komisije, pri tem pa te pravice ni mogoče dodatno pogojevati z vrsto boleznih oziroma poškodb, zaradi katere je javni uslužbenec nezmožen za delo, saj gre za izključno strokovno presojo zdravnika. Pod daljšo bolezen štejemo bolezen, ki traja tri mesece ali več, ne glede na to, ali je javni uslužbenec zaradi bolezni tri mesece ali več odsoten z dela ali pa dela po 4 ure dnevno; iz razloga "daljše bolezni" je javni uslužbenec do solidarnostne pomoči upravičen samo enkrat v koledarskem letu,
- **naravna nesreča ali požar**, ki prizadene javnega uslužbenca oziroma njegovo premoženje.

Torej, solidarnostna pomoč pripada javnemu uslužbencu v državni upravi v primerih, navedenih v prejšnjem odstavku, pri tem pa je treba upoštevati določbe 13. člena aneksa h KPND, in sicer naslednje:

- solidarnostna pomoč v primerih **smrti javnega uslužbenca ali ožjega družinskega člana, daljše bolezni in invalidnosti** pripada javnemu uslužbencu (oziroma njegovi družini v primeru smrti javnega uslužbenca), če osnovna plača javnega uslužbenca (torej vrednost plačnega razreda, v katerega je javni uslužbenec uvrščen) v mesecu, ko se je ta primer zgodil, ne presega oziroma ne bi presegala višine minimalne plače. Minimalna plača za delo s polnim delovnim časom, opravljeno od 1. januarja 2012 dalje, je 763,06 euro (Uradni list RS, št. 5/2012). V zvezi s tem je treba opozoriti, da se višina plače pri ugotavljanju izpolnjevanja pogoja za izplačilo solidarnostne pomoči v primeru daljše bolezni ugotavlja v mesecu, ko je javni uslužbenec izpolnil pogoj 3 mesecev odsotnosti.
- solidarnostna pomoč v primerih **naravne nesreče ali požara** pripada javnemu uslužbencu ne glede na višino njegove plače.

Novost glede na prejšnjo ureditev je tudi ta, da aneks h KPND določa, da javni uslužbenec lahko vloži zahtevo za izplačilo solidarnostne pomoči v roku 60 dni od nastanka primera oziroma od trenutka, ko je bil zahtevo zmožen vložiti, kar pomeni, da je izplačilo solidarnostne pomoči vezano na vložitev zahteve javnega uslužbenca.

S poštovanjem,

dr. Senko Pličanič
minister

-